

İlkokul Velilerinin Covid-19'a Karşı Metaforik Algıları

Metaphorical Perceptions of Primary School Parents Against Covid-19

Ömer Faruk VURAL¹ , Mehmet BAŞARAN² , Ebrucan ÇETİN³ , Derya Akay CELEP⁴ , Ebru USLU⁵

Article Info/Makale Bilgi

Received/Alındı: 29/07/2021

Accepted/Kabul edildi: 25/11/2021

Anahtar kelimeler:

Korona virüs, ilkokul öğrencileri, veli

Keywords:

Covid-19, elementary school student, parent views

ÖZ

Covid-19 pandemisi ile birlikte dünyada ve ülkemizde özellikle eğitim alanında değişiklikler yaşandı. Eğitimde, okul öncesi dahil olmak üzere tüm kademeler hızlı bir şekilde 'uzaktan eğitim' sürecine uyum sağlamaya çabaladılar. Uyum süreci yaşanırken velilerin okul algısındaki değişikliklerinin incelenmesinin faydalı olacağı düşünülmüştür. Çalışmada nitel araştırma yaklaşımlarından olgubilim deseni kullanılmıştır. Çalışma 60 veli ile gerçekleştirilmiştir. Amaca uygun olarak Covid-19 virüs a benzer. Çünkü ve Covid-19virüs sürecinde okul a benzer. Çünkü Metaforları kullanılarak velilerin bu süreçte okul algısı ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Uygulama sonrası veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Çalışmada elde edilen verilerin analizi sonucunda velilerin Covid-19virüs ilişkin geçerli sayılabilecek 25 metafor ürettikleri görülürken bu süreçte okula yönelik algılarından 23 geçerli metafora ulaşılmıştır. Velilerin Covid-19 salgınına ilişkin olarak 'Grip', 'Düşman', 'Kadın', 'Zatüre', 'Zehir', Film Senaryosu' metaforlarını sıklıkla kullandıkları görülmüştür. Covid-19 salgını sürecinde okula karşı ürettikleri metaforlar ise 'Boş Bir Saksı', 'Yayılm Noktası', 'Yarım Kalmışlık' ve 'Tatil' şeklinde oluşmuştur.

ABSTRACT

With the Covid-19 pandemic, changes have occurred in almost every area, especially in education, in our country. In education, all levels, including preschool, quickly struggled to adapt to the distance education process. It would be useful to examine the changes in the perception of the school of parents while the adaptation process was taking place. In the study, phenomenological pattern from qualitative research approaches was used. The participants consisted of student parents, a total of 60 people. Covid-19 is similar to because and school in the process of Covid-19 is similar to..... because..... Using parents' metaphors; perception of school was tried to be revealed in this process. The content analysis is used to analyse the data. As a result of the analysis, the parents produced 25 metaphors, considered valid for Covid-19, while 23 valid metaphors were obtained from the perceptions of the school. It has been observed that parents frequently use the metaphors; Grip, Enemy; Woman, Pneumonia, Film Script in relation to the Covid-19 pandemic. The metaphors they produced against the school during the Covid-19 pandemic were an Empty Pot Spread Point; Unfinished; Holiday.

¹ Sakarya Üniversitesi, ofarukvural@gmail.com ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1520-3762>

² Gaziantep Üniversitesi, mehmetbasaran@outlook.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1871-520X>

³ Sakarya Üniversitesi, ozyavuzebruca@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3908-1341>

⁴ Sakarya Üniversitesi, dryakyclp@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5107-4227>

⁵ Sakarya Üniversitesi, ebru.uslu1@ogr.sakarya.edu.tr, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3709-2717>

Giriş

Şehirleşme oranının artması ve ulaşımdaki gelişmeler insanların birbirleriyle daha yakın ilişkiler içinde olmasını sağlamıştır. İnsan ilişkilerindeki bu yakınlaşmanın, hastalıkların daha kolay ve çabuk bir şekilde yayılmasına sebebiyet verdiği düşünülmeye başlanmıştır. Bu yayılma özellikle ilk kez ortaya çıkan salgın hallerinde basit ve hızlı çözüm yolu üretilemeyen sağlık ve eğitim problemlerini de beraberinde getirmiştir. İlk kez Çin’de ortaya çıkan Covid-19 virüs hastalığı, belirtilen problemleri meydana getirmiştir.

Covid-19 adına karar verilirken WHO danışmanları sadece hastalığa sebep olan virüs çeşidine odaklanmıştır. Co ve Vi ‘Coronavirüs’ten’, “d” İngilizce’de hastalık manasına gelen “disease” sözcüğünden, 19 ise vakaların görülmeye başlandığı sene olan 2019’dan yola çıkılarak eklenmiştir (Bilim ve Teknik, 2020).

Yeni Covid-19 (Covid-19), ilk olarak Çin’in Wuhan Eyaleti’nde Aralık ayının sonlarında solunum yolu semptomları (ateş, öksürük, nefes darlığı) gelişen bir grup hastada yapılan araştırmalar sonunda 13 Ocak 2020’de tanımlanan bir virüstür. Salgın ilk başta bu bölgedeki deniz ürünleri ve hayvan pazarında bulunan canlılarda saptanmıştır. Daha sonra insandan insana bulaşarak Wuhan başta olmak üzere Hubei Eyaleti’ndeki başka kentlere ve Çin Halk Cumhuriyeti’nin diğer eyaletlerine yayılım göstermiştir. Coronavirüsler, hayvanlarda veya insanlarda hastalığa sebep olabilecek büyük bir virüs ailesidir. İnsanlarda, birkaç Coronavirüs’ün soğuk algınlığından Orta Doğu Solunum Sendromu (MERS) ve Şiddetli Akut Solunum Sendromu (SARS) gibi daha şiddetli hastalıklara kadar solunum yolu enfeksiyonlarına sebep olduğu ortaya çıkmıştır. Yeni Covid-19 hastalığına SAR-CoV-2 virüsü sebep olmaktadır (T.C. Sağlık Bakanlığı, 2020).

Covid-19 anlaşılması zor, bulaşma oranı yüksek, hızlı yayılan ve çok tehlikeli salgın bir hastalık türüdür. Covid-19’un ilk çıktığı zamanlarda dünya, Çin’de çıkan haberleri korkuyla takip etseler de bu hastalığa karşı önlem almada çekimser kalmışlardır. 11 Ocak 2020 tarihinde Çin Hükümeti Covid-19 hastalığının artık salgın haline geldiğini duyurmuştur. Çin dışındaki ilk vaka ise 13 Ocak 2020 tarihinde Çinli bir kadın turistte Tayland’da tespit edilmiştir. Daha sonraki zamanlarda 16 Ocak tarihinde Japonya, 20 Ocak Güney Kore, 21 Ocak ABD, 25 Ocak Avusturalya ilk vakalarını açıklayarak dünya genelinde virüsün hızla yayıldığını belirtmişlerdir. 25 Ocak tarihinde Fransa’nın yaptığı açıklama ile birlikte Avrupa kıtasında da virüsün görüldüğü duyurulmuştur. Sonraki süreçlerde virüsün bulaşma hızının kontrol edilemediği görülmüş ve ülkeler insanların yaşantılarını kısıtlayıcı katı kararlar almak zorunda kalmışlardır. 30 Ocak’ta Çin’de meydana gelen Covid-19 salgınıyla alakalı olarak Dünya Sağlık Örgütü tarafından ‘Uluslararası Kamu Sağlığı Acil Durumu’ ilan edilmiş ve sonrasında diğer devletlerle sınır kontrolüne başlanmıştır. Yapılan seyahat kısıtlamalarına rağmen virüsle ilgili yeni vakalar hızla çoğalmaya devam etmiştir. İngiltere, Rusya, İsveç ve İspanya ilk Covid-19 vakalarını 31 Ocak’ta duyurmasıyla birlikte virüs tüm kıtalarda görülmüştür. Hızla yayılan virüs 7 Mart’ta dünya genelinde 100 bini aşmıştır. 11 Mart’ta ise Dünya Sağlık Örgütü Covid-19’u küresel salgın (pandemi) olarak ilan etmiştir. Pandemi, bir bölgenin hemen hemen tamamında ya da bir grup hayvanın, insanın ya da bitkinin büyük çoğunluğunda görünen salgınlar ve hastalıklar olarak görülmüştür (Yılmaz vd., 2020).

Pandeminin toplum seviyesindeki tesiri, virüsün bulaşıcılığına ve hastalık yapabilme yeteneğine, toplumun bağışıklık haline, kişiler arası temasa ve toplumun sosyal mesafe

özelliklerine, risk faktörlerine, sunulan sağlık hizmetlerinin özelliklerine ve iklim gibi pek çok faktöre bağlı olmuştur. Enfeksiyondan korunma ve kontrol önlemleri ile pandeminin toplumda yayılması ve tesirlerinin azaltılması olasıdır (TÜBA 2020). Bir hastalık veya tıbbi durum, sadece yaygın olması ve birçok insanın ölümüne yol açması sebebiyle pandemi olarak nitelendirilemez, aynı anda bulaşıcı olması gereklidir. Örneğin kanser, insanlarda çok sayıda ölüme neden olan bir hastalık olmasına rağmen bulaşıcı olmadığı için pandemi olarak isimlendirilemez (Erdem, 2020).

Taylor (2019), Pandeminin Psikolojisi isimli kitabında, global düzeydeki salgınların beş önemli psikososyal durumun oluştuğunu vurgulamıştır. Bu durumlardan ilki, salgının bulaşma ve ölüm tehlikesinin olması nedeniyle bireylerin telaş içerisinde gıda ve temizlik malzemelerini istifleyerek alışverişe yönelmesi olmuştur. İkincisi virüsün ortaya çıktığı yer olarak kabul edilen ve diğer ülkelere dağılmasına neden olduğu düşünülen toplumlara karşı soyutlanmış ve damgalanmış ırkçı bir tavır ve davranış sergilenmesidir. Üçüncüsü sağlık kaygısı ve bulaşma endişesi nedeniyle anlamsızca sağlık sisteminin geciktirmesidir. Dördüncüsü salgının bulaşmaması için uygulanan mecburi yalıtım, kimseye yaklaşmama, evde kalma gibi durumlara katlanamama ve yasaklara uymama durumlarıdır. Beşincisi ise salgınla ilgili doğru bilgilerden ziyade yersiz delillerle ve komplo teorilerinde artışların olmasıdır. Covid-19 pandemisinin olduğu bölümlerde de dünya genelinde oluşan telaş ve endişeyle alışveriş yapma durumu, ırkçı ifadeler, sağlık alanında yaşanan skandallar ve komplo teorilerinin çoğalması basın sayesinde devamlı haber konusu olmuştur. Salgın oluşan hastalıkları insan ve toplum üzerindeki etkileri sonrasında oluşan değişim, gelişim ve güçlenme adına yapılan çalışmalarda; salgının hayatı sonlandırıcı olması nedeniyle kişilerin üzerinde korku, telaş ve kaygı oluşturduğu (Mak vd., 2009; Chua vd., 2004) fakat diğer kişilere yardım etme, iş birliği ve farkındalığın artması, tüm tercihlerin değerlendirilmesi gibi olumlu hareketleri de oluşturduğunun üzerinde durulmuştur (Calhoun ve Tedeschi, 1999). Hong Kong'da SARS salgını ile ilgili yapılan araştırmada; katılımcıların takribi %62-73'ünün SARS nedeniyle dehşete düştüğü, tasalandığı ve umutsuzluk hissettiği üzerinde durulmuş, olumlu anlamda ise katılımcıların %60'ından fazlasının ailedekilerin duygularını daha fazla önemseydiği, %70'inin psikolojik durumlarına daha fazla önem verdiği, %35-40'ının dinlenmek ve spor yapmak için daha fazla zaman ayırdığı belirtilmiştir (Lau vd., 2006). Covid-19 pandemisinde salgının denetim altına alınamayıp çok fazla bir alanı kaplayarak tüm bireylere bulaşma riski taşıması, diğer salgınlardan daha çok sorunları ortaya koyacağı düşündürücü olmuştur. Pandeminin iktisadi ve siyasi tesirlerinin yanı sıra psikososyal tesirlerinin de dikkate alınması risk yönetimi açısından fayda sağlayacağı düşünülmüştür. Türkiye'de ilk vaka 11 Mart 2020'de Sağlık Bakanlığı tarafından duyurulmuştur. Ertesi gün ilk ve orta dereceli okullar ile üniversitelerde eğitime ara verilmiştir. 17 Mart'ta ise farklı ülkelerdeki birçok kurum uzaktan çalışma sistemine başlamıştır. Ülkemizde pandemi döneminde eğitim faaliyetlerini sürdürebilmek için Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından uzaktan eğitime geçilmiştir. Bu süreçte MEB, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) ile yaptığı iş birliği neticesinde altı farklı kanaldan oluşan EBA (Eğitim Bilişim Ağı) TV yayınlarını başlatmıştır. Ayrıca MEB, 13 Nisan tarihinde uzaktan eğitimin internet üzerinden canlı ve interaktif bir şekilde verilebilmesi için "EBA Canlı Sınıf" uygulamasıyla ilk olarak 8. ve 12. sınıf öğrencileri üzerinden başlatmıştır. Bu uygulama daha sonra diğer sınıf düzeylerinde de başlamıştır. Yüz yüze eğitime ara verilerek eğitim dijital ortama taşınmıştır. Bu durumla beraber birçok değişiklik yaşanmıştır. Yaşanan bu değişiklikler öğrencileri olduğu kadar velileri de etkilemiştir. Veliler eğitimdeki bu aksamaların yanında getirebileceği

olası riskler hususunda endişe etmekte ve çocukları için gelecek kaygısı taşımaktadır. Bununla birlikte çocuklarının bu süreçte evde olması ve zaman yönetiminin veliler tarafından düzenleniyor olması, çocukların eğitim sürecine velileri oldukça çok dahil etmiştir. Eğitim sürecindeki rolleri daha çok öneme sahip olan veliler daha önce karşı karşıya gelmedikleri bu durumu yönetirken endişe duymuşlardır (Altunel ve Özoğul, 2020).

Okulların kapanmasından dolayı uzaktan eğitime geçilmiştir. Bunun neticesinde öğrenciler, öğretmenleriyle zaman geçiremeyip daha çok evlerinde aileleriyle zaman geçirmeye başlamışlardır. İşlerine gitmek zorunda olan ailelerin çocukları ise evlerinde eğitsel yaşantılarını kendileri düzenlemeye çalışmışlardır. Ayrıca çocukların uzaktan eğitimlerine destek çıkma, uzaktan eğitimlerini düzenleme ve takip etme gibi sorumluluklar velilere kalmıştır.

Çocukların eğitsel başarılarında, yaşam becerilerinde ve okul hayatı için de her zaman önemli bir paydaş olan veliler, uzaktan eğitim sürecinde daha kritik bir önem kazanmışlardır. Bu şartlardan dolayı aileler çocukların zorlayıcı davranışlarını kontrol altına alma ve öğrenme kayıplarıyla alakalı tasayı idare etme konusunda zorlanmışlar, uzaktan eğitime hazırlıksız yakalanan öğretmenler gibi çocuklar ve aileler de benzer hazırlıkları olmadığından aynı kaygıyı yaşamışlardır. Bu konuyla ilgili araştırma verilerine bakıldığında öğretmen ve velilerden gelen bilgi, veli tecrübesinin de çok değiştiğini göstermiştir.

Ebeveynlerin çoğunluğu karantinadan sonra alışkanlıkların eskisi gibi olmayacağını söylerken, her 10 ebeveynen 7'si karantina sonlandığında hayatın 'normal' sürecine tekrar uyum sağlayabileceğini söylenmiştir. Ayrıca karantina sonlandığında oluşacak yeni durum ve değişiklikler beni endişelendiriyor diyenlerin de fazla olduğu görülmüştür. Ebeveynlerin büyük çoğunluğu evden/uzaktan eğitimi okuldaki eğitimden daha az verimli buluyorken, ebeveynlerin %20'si evden/uzaktan eğitimi daha verimli bulmuşlardır (Öğretmen Akademisi Vakfı, 2020, s.38-39).

Covid-19 sürecine yönelik zihinde meydana gelen algıların metafor yöntemi yardımıyla belirlenmesi bu süreçteki veli algılarının daha iyi anlaşılmasına, pandemi süreci ve sonrası için yüz yüze eğitim sürecinin yürütülmesi ve dijital eğitim içeriklerinin hazırlanması noktasında yeni çalışmalara fikir oluşturması açısından büyük önem arz etmiştir. Töremen ve Döş (2009), metaforları sosyal bir gerçeği ifade etmek sebebiyle kullanılan dilsel araçlar olarak tanımlamışlardır. Çalışkan'a (2009) göre metafor, söz figürü olmanın ilerisinde bilgiyi kavramada alternatif yorumlar getiren, kimi zaman kendine has bir gerçeklik, bilgi üreten bir mekanizmadır. Metafor kavramı çoğu alanda kullanılmamıştır. Metaforlar üzerine son yıllarda yoğun araştırmalar yapıldığı görülmüştür. Metafor farklı kaynaklarda ve bilim alanlarında farklı terimlerle ilişkilendirilmiştir. Genel olarak sosyal bilimler alanında yaygın bir kullanıma sahip olan metafor; sosyoloji ve felsefede analogi, edebiyat ve dilbilim alanında eğreltileme, mecaz, ödüncleme, istiare, eğitimbilim alanında ise daha çok benzetme anlamında kullanılmıştır. Fakat, bunların hiçbiri tam olarak metaforik düşünceyi karşılayamamıştır. Bu sebeple de doğrudan metafor kavramının tercih edildiği görülmüştür (Zeren ve Yapıcı, 2014). Eğitim içeriği hazırlayıcılar ve uygulayıcı olan öğretmenler tarafından Covid-19 veli algıları, metafor sonuç ve analizleri doğrultusunda süreci biçimlendirmelerine yardımcı olabilecek alternatif yolları kullanmalarına yol gösterici olabileceği düşünülmüştür.

Bu araştırmanın temel amacı; öğrenci velilerinin Covid-19 süreci ve bu süreçteki okul kavramına ait algılarını metafor analiz araştırması ile belirlemektir. Araştırma Covid-19 ile ilgili literatürün oluşturulmasına katkı sağlamak ve rehberlik etmesi açısından önemlidir. Bu kapsamda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Öğrenci velilerinin Covid-19'a ilişkin algıları nelerdir?
2. Öğrenci velilerinin Covid-19 pandemi döneminde okul algıları nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın modeline, çalışma grubuna, veri toplama sürecine, veri toplama aracına, veri analizine ve çalışmanın güvenilirliğine yönelik bilgilere bu bölümde yer verilmiştir.

Bu çalışma, nitel bir araştırma modeli olan olgubilim (fenomoloji) deseni ile yürütülmüştür. Bu amaca uygun olarak metafor çalışması tercih edilmiştir. Metaforlar insanın, genellikle bilinç altında olan dünyaya bakış açısı ve yorumlama biçimini ortaya çıkarmak için kullanılmıştır. Yapılacak olan araştırmada katılımcıların araştırılan konuya bakış açıları, kullandıkları metaforları dayandırdıkları gerekçelerde gizlenmektedir. Bu amaçla seçilen olgubilim deseni, katılımcıların bireysel tecrübelerine odaklanır ve yaşanan olguyu yorumlama şekillerini temel alır. Bu araştırmada da amaçlı seçilen örneklem grubunun belirli kavramlara yükledikleri anlamlar ortaya çıkartılmaya çalışılmıştır.

Çalışmaya Sakarya, Samsun ve Van illerinden, çocukları devlet okullarında okuyan veliler katılmıştır. Araştırma 2020-2021 eğitim öğretim yılının ilk döneminde yürütülmüş olup katılımcıların yaş aralığı 20 ile 50 arasında değişiklik göstermiştir. Katılımcıların çocukları birinci sınıftan dördüncü sınıfa kadar farklı sınıf seviyelerindedir. Katılımcılar çalışmaya sekiz farklı ilkokuldan destek vermişlerdir. Araştırmacılar, çalışmasını basitleştiren ve hızlandıran örneklem seçiminde kendine yakın olan bireyleri seçebilir (Şimşek ve Yıldırım, 2011). Araştırmanın kısa sürede ve sağlıklı yürütülebilmesi açısından amaçlı örneklem tercih edilmiştir. Katılımcıların yaş aralığı ve katıldıkları şehirler Tablo 1 ve 2 de gösterilmiştir.

Tablo 1: Katılımcıların yaş aralığı

Yaş Aralığı	Frekans (f)	%
20-25	9	14,75
35-50	49	80,33
50-50+	3	4,92
Toplam	61	100

Tablo 2: Katılım gösteren şehirler

Şehir	Frekans (f)	%
Sakarya	36	59,02
Samsun	7	11,48
Van	18	29,51
Toplam	61	100

Bu araştırmada veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış sorudan oluşan görüş belirtme metafor formuyla toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış soru formu metafor araştırmalarında en çok tercih edilen veri toplama araçlarının başında gelmiştir (Döş,

2010; Linn, Sherman ve Gill, 2007). Metafor formları oluşturulmadan önce alanyazında yapılan çalışmalar incelenmiştir. (Yavuz ve Akça, 2020; Bozkurt, 2020; Ekici ve Akdeniz, 2018; Erarslan, 2011) Bu çalışmalar incelendiğinde yarı yapılandırılmış soru tipinin çoğunlukla kullanılmış olduğu görülmüştür. Buna bağlı olarak iki soru hazırlanmıştır. Hazırlanan sorular velilerin Covid-19virüs hakkındaki düşüncelerini ölçmüştür.

Son aşamadaki çünkü kısmı ile Covid-19 ve okul kavramlarına yönelik algılarının detaylı biçimde belirlenebilmesi amaçlanmıştır. İlişkiyi ortaya çıkarabilmek için metaforun kaynağı sorgulanmalı ve çünkü kısmında metaforu yazma sebepleri ortaya çıkarılmalıdır. Bu sebepten dolayı katılımcılardan metaforu düşünmelerinin sebebini belirtmeleri istenmelidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Formlar katılımcılara, Whatsapp üzerinden gönderilmiştir. Bu süreçte katılımcıların hem sağlıklarını korumak hem de verilere daha hızlı ulaşabilmek için online ortam tercih edilmiştir. Olgubilim çalışmalarında seçilecek olan örneklemin aynı olayı deneyimlemiş olması uygun olmaktadır. Form online ortamda bir hafta kalmıştır. Katılımcılara yönelik gerekli açıklamaların yapıldığı bir yönergede formlara eklenmiştir. Nitel araştırmalarda örneklemin büyüklüğü değil niteliği önemli olduğundan altmış katılımcıya ulaşmak amaçlanmıştır. Katılımcılar, amaçlı örnekleme tercih ederek belirlenmiş olup formlar zamanında ve belirlenen sayıya uygun olarak toplanmıştır. Bir hafta sonunda, verilen cevaplar incelenmiş ve yeterli veriye ulaşıldığı görülmüştür. Buna bağlı olarak anket sonlandırılmıştır. Daha sonra formlar detaylı olarak incelenmiş, çalışmanın amacına uygun olmayan formlar elenmiştir.

Nitel çalışmalarda geçerliliği sağlamak için verilerin analiz süreci, verilerin kodlanması süreçlerinin detaylı bir şekilde paylaşılması, metaforları kategorilere ayırıp bu kategorileri en iyi temsil eden cevapları bulgular bölümüne eklenmesi ve literatürde araştırmayı temsil eden çalışmaların taranmasıdır. Nitel araştırmalarda, geçerliliği sağlamak için çalışma kapsamında veri analiz sürecinin detaylı bir biçimde anlatılması ve sonuçlara nasıl ulaşıldığını açıklamak gerekmektedir. Bu bilgiler ışığında, geçerliliğin sağlanması için veri analiz süreci detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Kod oluşturma süreci hakkında gerekli bilgiler verilmiştir. Bulgular kısmına ise oluşturulan kategorileri en iyi temsil eden veli cevapları, üzerinde oynama yapılmadan eklenmiştir. Alanyazında yeni yeni yer alan ‘Covid-19’ hakkındaki metafor çalışmaları ve diğer çalışmalar detaylıca incelenmiş böylelikle geçerlilik sağlanmıştır. Güvenirliğin sağlamak için Miles ve Huberman’ın (1984) önerdiği, [(Görüş Birliği) / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)] x 100 formülü kullanılmıştır. Bunun için araştırmada ulaşılan kategorilerde yer verilen kodların farklı araştırmacılar tarafından farklı yerlerde tekrar kategorilendirilip kodlanması istenmiştir. Bu çalışma “Covid-19 benzer. Çünkü ve Covid-19 sürecinde okul benzer. Çünkü” Formları için ayrı ayrı yapılmıştır. Bunun sonucunda bulunan sayısal veriler şu şekilde olmuştur: 56 metafordan 52’sinde görüş birliği sağlanmış 4 tanesinde sağlanamamıştır. $[52 / (52 + 4) \times 100 = \%92,90]$ İkinci formda ise geçerli sayılabilecek 37 metafora ulaşılmıştır. Bunlardan 30 tanesinde görüş birliği sağlanırken 7’sinde sağlanamamıştır. $[30 / (30 + 7) \times 100 = \%81,10]$ olarak bulunmuştur. Olması gereken değer en az 80 olduğundan güvenilirlik iki form için de sağlanmıştır.

İncelenen olay veya olguya esas oluşturabilecek bir kuramın olmaması durumunda tümevarımcı analiz, yani kodlamaya dayalı içerik analizi ihtiyacıdır (Baltacı, 2017; Şimşek ve Yıldırım, 2011). Analiz sürecinde içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Veri analizinin başında formlar incelenip geçersiz sayılan cevaplar elenmiştir. Buna göre Metafor yazılmayan ve metafor yazılmış olsa bile çünkü cümlesi tamamlanmayan, mantıklı bir açıklaması yapılmayan formlar değerlendirmeye alınmamıştır. İlk formdan 61 cevaptan 5 tanesi elenirken ikinci formdan 61 cevaptan 24 adet form elenmiştir. Eleme aşamasından sonra

kağıtlar V1, V2, V3... şeklinde kodlanıp numaralandırılmıştır. Bu aşamadan sonra formlarda yer alan metaforlar tek tek listelenmiştir. Listeleme işleminden sonra benzer anlamlar taşıyan metaforlar bir araya getirilmiştir. Kategorilendirme aşamasına gelindiğinde ise metafor formlarının ‘çünkü’ kısımlarına odaklanılıp kullanılan metaforun hangi kategoriye girebileceği saptanmıştır. Daha sonra her bir kategoriye ait metaforlar tablo haline getirilmiştir. Metaforların frekans değerleri de hesaplanıp tabloya eklenmiş ve bulgular kısmında yorumlandırılmıştır. Covid-19 virüs metaforları altı kategoride toplanırken Covid-19virüs sürecinde okul ile ilgili metaforlar beş kategoride toplanıp yorumlanmıştır.

Bulgular

Bu bölümde, çalışma grubunda bulunan velilerin ‘Covid-19’ salgınına ait geliştirmiş oldukları metaforlara, bu metaforlar doğrultusunda meydana gelen farklı kavramsal kategorilere yer verilmiştir. Verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgular sistematik, mantıklı, tutarlı ve anlaşılır bir biçimde düzenlenerek araştırmanın amacı ve alt amaçları doğrultusunda sunulmuştur.

Velilerin Covid-19’a Yönelik Metaforik Algularına İlişkin Bulgular

Çalışmada elde edilen verilerin analizi sonucunda veliler tarafından geçerli sayılabilecek 25 metafor üretildiği saptanmıştır. Herhangi bir metafora yazmış olan veli sayısı hesaplanarak, her bir metafora ait frekans değerleri belirlenmiştir. Velilerin Covid-19 salgınına yönelik üretmiş oldukları metaforlar ve metaforların frekans değerleri Tablo-3’te sunulmuştur.

Tablo 3: Velilerin Covid-19 Salgınına İlişkin Oluşturdukları Metaforlar

No	Metafor	Frekans (N)	%	No	Metafor	Frekans (N)	%
1	Grip	13	28,88	14	Ölüm	1	2,22
2	Düşman	4	8,88	15	Tehlike	1	2,22
3	Kadın	3	6,66	16	Deprem	1	2,22
4	Zatürre	2	4,44	17	Hayalet	1	2,22
5	Zehir	2	4,44	18	Mücadele	1	2,22
6	Film Senaryosu	2	4,44	19	Mikrop	1	2,22
7	Esaret	1	2,22	20	Atom	1	2,22
8	Leke	1	2,22	21	Tehlikeli	Bir	2,22
					Virtüs		
9	Veba	1	2,22	22	Kene	1	2,22
10	Çamur	1	2,22	23	Beş	1	2,22
					Bilinmeyenli		
11	Gece	1	2,22	24	Denklem	Bir	2,22
					Görünmez	1	2,22
12	Amansız Hastalık	1	2,22	25	Virüs	1	2,22
13	Karanlık	1	2,22		Kuş	1	2,22
	Toplam					49	100

Tablo 3 incelendiğinde, velilerin Covid-19 salgınına ilişkin olarak 25 farklı metafor üretmiş oldukları görülmektedir. Bu üretilen metaforlardan katılımcıların sıkça kullanmış oldukları metaforlar: ‘Grip’, ‘Düşman’, ‘Kadın’, ‘Zatüre’, ‘Zehir’, Film Senaryosu şeklinde sıralanabilir. Velilerin ürettikleri metaforların geneli incelendiğinde, velilerin tümünün Covid-19 salgınına yönelik olarak olumsuz metaforlar ürettikleri ve üretilen metaforların çoğunun salgının hızlı bir şekilde yayılmasıyla, öldürücülük özelliği ve hastalık ile ilişkilendirildiği görülmektedir.

Covid-19'a Yönelik Üretilen Metaforların Benzerlik ve Farklılıklarına İlişkin Bulgular

Veliler tarafından üretilmiş olan 26 farklı metafor değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonrasında benzer özellikleri olan metaforlar bir araya getirilmiştir. Benzer özelliklere işaret eden metaforlar kategorize edilmiştir. Her bir kategori özelliklerini ifade edecek biçimde isimlendirilmiştir. Bu bağlamda Covid-19'a yönelik üretilmiş oldukları metaforlar sırasıyla 'Ölümcül', 'Hastalık', 'Bulaşıcılık', 'Bilinmezlik', 'Yaşam Düzenini Bozma' ve 'Yapaylık' olmak üzere toplam 6 kategori altında gruplandırılarak kategorize edilmiştir. Belirlenen kategoriler altında gruplandırılan velilerin metaforları sırasıyla açıklanmıştır. Velilerin Covid-19 salgınına yönelik oluşturdukları metaforlara ilişkin kavramsal kategoriler Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4: Velilerin Covid-19 Salgınına İlişkin Oluşturdukları Metaforlarla İlişkin Kavramsal Kategoriler

Metafor Kategorisi (f:6)	Frekans (N)	%
Ölümcül	6	24
Bulaşıcılık	5	20
Hastalıklar	4	16
Bilinmezlik	4	16
Yaşam Düzenini Bozma	4	16
Yapaylık	2	8
Toplam	25	100

Tablo 4 incelendiğinde velilerin Covid-19 salgınına ilişkin altı farklı kavramsal kategori oluşturdukları görülmektedir. Bu bağlamda velilerin Covid-19'a yönelik üretilmiş oldukları metaforların sırasıyla 'Ölümcül', 'Bulaşıcılık', 'Hastalıklar', 'Bilinmezlik', 'Yaşam Düzenini Bozma' ve 'Yapaylık' kategorileri altında gruplandırılarak kategorize edildiği görülmektedir. En yüksek frekansta metafor üretilen kategorinin Ölümcül kategorisi olduğu anlaşılmaktadır. Velilerin Covid-19 salgınına yönelik oluşturmuş oldukları her bir kavramsal kategoride var olan metaforlar tablolar şeklinde açıklanmıştır. Veliler tarafından üretilmiş olan her bir metafora ait örnek cümlelere yer verilmiştir.

Ölümcül

Velilerin oluşturduğu metaforlardan yedi âdeti, Covid-19 salgınının insanları öldürücü özelliği ile ilişkilendirilmiştir. Bu nedenle bu metaforlar ölümcül kategorisi altında toplanmıştır. Bu kategori altında üretilen metaforların frekans değerleri Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5: Ölümcül

Metafor	Frekans (N)	%	Örnek Alıntı
Kadın	3	30	'Covid-19 Kadına benzer; çünkü bulaştım öldürür.' (V35)
Zehir	2	20	'Covid-19 Zehire benzer; çünkü insanı öldürüyor.' (V31)
Veba	1	10	'Covid-19 Vebaya benzer; çünkü hiçbir şekilde bı tedavisi bulunmuyor ölümcül olduğunu kendi ailemde yani annemde gördüm.' (V4)
Ölüm	1	10	'Covid-19 Ölüme benzer; çünkü ölüm getirir. (V11)
Görülmez Virüs	1	10	'Covid-19 Görülmez virüse benzer; çünkü hayati tehlikesi mevcuttur.' (V40)
Mücadele	1	10	'Covid-19 Mücadeleye benzer; çünkü savaşabilen kazanıyor.' (V16)
Kene	1	10	'Covid-19 Keneye benzer; çünkü ülkeyi terk etmiyor.' (V28)

Toplam	10	100
---------------	-----------	------------

‘Ölümcül’ kategorisi altında toplam 10 adet metafor yer almaktadır. Bu kategori altında en çok tekrarlanan metaforlar: ‘Kadın’, ‘Zehir’ şeklindedir. Bu metaforları veba, ölüm, görülmez virüs, mücadele ve kene tanımlamaları takip etmiştir.

Bulaşıcılık

Velilerin oluşturduğu metaforlardan beş tanesi, Covid-19 salgınının sahip olduğu kolay yayılma ve bulaşıcı olma nitelikleriyle ilişkilendirilmiştir. Bu nedenle bu metaforlar bulaşıcılık kategorisi altında toplanmıştır. Bu kategori altında üretilen metaforlar, metaforların frekans değerleri Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6: Bulaşıcılık

Metafor	Frekans (N)	%	Örnek Alıntı
Çamur	1	20	<i>Covid-19 Çamura benzer; çünkü dikkat etmezsek vücuda bulaşır.</i> (V5)
Leke	1	20	<i>‘Covid-19 Lekeye bezer; çünkü bulaşır.’</i> (V3)
Mikrop	1	20	<i>Covid-19 Mikroba benzer; çünkü çok yayılıyor.</i> (V20)
Kuş	1	20	<i>‘Covid-19 Kuşa benzer; çünkü Covid-19 de ülke ülke geziyor.’</i> (V45)
Tehlikeli Bir Virüs	1	20	<i>‘Covid-19 Tehlikeli bir virüse benzer; çünkü çok tehlikeli bir mikroptur.’</i> (V25)
Toplam	5	100	

‘Bulaşıcılık’ kategorisi altında toplam beş adet metafor yer almaktadır. Bu kategori ‘Çamur’, ‘Leke’, ‘Mikrop’, ‘Kuş’, ‘Tehlikeli Bir Virüs’ şeklindedir.

Hastalıklar

Velilerin oluşturduğu metaforlardan dört tanesi, Covid-19 salgınının diğer hastalıklarla benzer etkiler göstermesi nitelikleriyle ilişkilendirilmiştir. Bu nedenle bu metaforlar hastalıklar Covid-19 kategorisi altında toplanmıştır. Bu kategori altında üretilen metaforlar, metaforların frekans değerleri Tablo 7’ de sunulmuştur.

Tablo 7: Hastalıklar

Metafor	Frekans (N)	%	Örnek Alıntı
Grip	13	76,47	<i>‘Covid-19 Grip’e benzer; çünkü aynı semptomları gösteriyor.’</i> (V21)
Zatüre	2	11,76	<i>‘Covid-19 Zatüre’ye benzer; çünkü akciğerleri büyük ölçüde tahrip eder.’</i> (V2)
Amansız Bir Hastalık	1	5,88	<i>‘Covid-19 Amansız bir hastalığa benzer; çünkü ilacı yoktur.’</i> (V7)
Tehlike	1	5,88	<i>‘Covid-19 Tehlikeli bir virüse benzer; çünkü çok tehlikeli bir mikroptur.’</i> (V13)
Toplam	17	100	

‘Hastalıklar’ kategorisi altında toplam 17 adet metafor yer almaktadır. Bu kategori altında en çok tekrarlanan metaforlar ‘Grip’, ‘Zatüre’ şeklinde ortaya çıkmıştır.

Bilinmezlik

Velilerin oluşturduğu metaforlardan dört tanesi, Covid-19 salgınının, virüsün görünmemesi ve nerede, ne zaman karşılaşılacağına bilinmemesi nitelikleriyle ilişkilendirilmiştir. Bu nedenle bu metaforlar bilinmezlik Covid-19 kategorisi altında toplanmıştır. Bu kategori altında üretilen metaforlar, metaforların frekans değerleri Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8:Bilinmezlik

Metafor	Frekans (N)	%	Örnek Alıntı
Düşman	4	57,14	'Covid-19 Görülme ye düşmana benzer; çünkü görülüyor.'(V9)
Karanlık	1	14,28	'Covid-19 Karanlık a benzer; çünkü yolun sona nerde aydınlığa çıkacak bilinmez.'(V8)
Hayalet	1	14,28	'Covid-19 Hayalet 'e benzer; çünkü göremeyiz.'(V15)
Beş Bilinmeyenli Denklem	1	14,28	'Covid-19 Beş bilinmeyenli denkleme benzer; çünkü çözemezsiniz.'(V38)
Toplam	7	100	

'Bilinmezlik' kategorisi altında toplam yedi adet metafor yer almaktadır. Bu kategori altında en çok tekrarlanan metafor 'Düşman' en az tekrarlananlar ise 'Karanlık', 'Hayalet', 'Beş Bilinmeyenli Denklem' şeklinde ortaya çıkmıştır.

Yaşam Düzenini Bozma

Velilerin oluşturduğu metaforlardan dört tanesi, Covid-19 salgınının, insanların alışık oldukları yaşam düzenini değiştirmek zorunda bıraktığı niteliğiyle ilişkilendirilmiştir. Bu nedenle bu metaforlar Yaşam Düzenini Bozma Covid-19 kategorisi altında toplanmıştır. Bu kategori altında üretilen metaforlar, metaforların frekans değerleri Tablo 9' da sunulmuştur.

Tablo 9: Yaşam Düzenini Bozma

Metafor	Frekans (N)	%	Örnek Alıntı
Gece	1	25	'Covid-19 Geceye benzer; çünkü hayatımızı kararttı.' (V6)
Deprem	1	25	'Covid-19 Depreme benzer; çünkü hayatımızı mahvetti.'(V14)
Esaret	1	25	'Covid-19 Esarete benzer; çünkü bizi eve hapsetti.' (V1)
Atom	1	25	'Covid-19 Atoma benzer; çünkü atom gibi kendisi küçük insanlar üzerinde tahribatı büyüktür.'(V23)
Toplam	4	100	

'Yaşam Düzenini Bozma' kategorisi altında toplam dört adet metafor yer almaktadır. Bu kategori altındaki metaforlar 'Gece', 'Deprem', 'Esaret', 'Atom' şeklinde ortaya çıkmıştır.

Yapaylık

Velilerin oluşturduğu metaforlardan bir tanesi, Covid-19 salgınının, olağan dışı olayların yaşanması niteliğiyle ilişkilendirilmiştir. Bu nedenle bu metaforlar Yapaylık Covid-19 kategorisi altında toplanmıştır. Bu kategori altında üretilen metaforlar, metaforların frekans değerleri Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10: Yapaylık

Metafor	Frekans (N)	%	Örnek Alıntı
Film Senaryosu	2	100	'Covid-19 Film senaryosuna benzer; çünkü yaşadıklarına o kadar hayret edersin ki kendini sanal dünyanın içinde hissedersin.' (V41)

Toplam	2	100
--------	---	-----

‘Yapaylık’ kategorisi altında toplam iki adet metafor yer almaktadır. Bu kategori altındaki metafor ‘Film Senaryosu’ şeklinde oluşmuştur.

Velilerin Covid-19 Sürecinde Okula Yönelik Metaforik Algularına İlişkin Bulgular

Çalışmada elde edilen verilerin analizi sonucunda veliler tarafından geçerli sayılabilecek 23 metafor üretildiği saptanmıştır. Herhangi bir metafora yazmış olan veli sayısı hesaplanarak, her bir metafora ait frekans değerleri belirlenmiştir. Velilerin Covid-19 sürecinde okula yönelik üretmiş oldukları metaforlar ve metaforların frekans değerleri Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11: Velilerin Covid-19 Sürecinde Okula Yönelik Oluşturdukları Metaforlar

No	Metafor	Frekans (N)	%	No	Metafor	Frekans (N)	%
1	Boş Bir Saksı	3	10,34	13	Hayat	1	3,44
2	Yayılm Noktası	3	10,34	14	Market	1	3,44
3	Yarım Kalmışlık	2	6,89	15	Yayıma Alanı	1	3,44
4	Tatil	2	6,89	16	Çıkmaz Sokak	1	3,44
5	Boşluk	1	3,44	17	Tehlike	1	3,44
6	Güvenli Bir Yer	1	3,44	18	Boş Bir Yuva	1	3,44
7	Karmaşa	1	3,44	19	Ev	1	3,44
8	Hastane	1	3,44	20	Eğitimin Yarınlar Umutlu Olduğu	1	3,44
9	Güvenli Bir Alan	1	3,44	21	Sıkıntılı Bir Dönem	1	3,44
10	Aydınlık	1	3,44	22	Görüşmek İstemediğin Akraba	1	3,44
11	Aile	1	3,44	23	Hiçbir Şey	1	3,44
12	Kırmızı Işık	1	3,44				
Toplam						29	100

Tablo 11 incelendiğinde, velilerin Covid-19 sürecinde okula yönelik olarak 23 farklı metafor üretmiş oldukları görülmektedir. Bu üretilen metaforlardan katılımcıların sıkça kullanmış oldukları metaforlar: ‘Boş Bir Saksı’, ‘Yayılm Noktası’, ‘Yarım Kalmışlık’, ‘Tatil’ şeklinde sıralanabilir. Velilerin ürettikleri metaforların geneli incelendiğinde, velilerin tümünün Covid-19 sürecinde okula yönelik olarak çoğunlukla olumsuz metaforlar az sayıda olumlu metaforlar üretilmiştir ve üretilen metaforların çoğunda okul, salgının hızlı bir şekilde yayıldığı nokta olarak görüldüğü, eğitimin öneminin daha iyi anlaşıldığı ve uzaktan eğitimin zor bir süreç olduğuyla ilişkilendirildiği görülmüştür.

Covid-19 Sürecinde Okula Yönelik Üretilen Metaforların Benzerlik ve Farklılıklarına İlişkin Bulgular

Veliler tarafından üretilmiş olan 23 farklı metafor değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonrasında benzer özellikleri olan metaforlar bir araya getirilmiştir. Benzer özelliklere işaret eden metaforlar kategorize edilmiştir. Her bir kategori özelliklerini ifade edecek şekilde adlandırılmıştır. Bu bağlamda Covid-19 sürecinde okula yönelik üretmiş oldukları metaforlar sırasıyla ‘Eğitimin Önemi’, ‘Virüsün Bulaşma Noktası’, ‘Güvenilir Yer’, ‘Uzaktan Eğitim’ ve ‘Zorunluluk’ olmak üzere toplam beş kategori altında gruplandırılarak kategorize edilmiştir.

Belirlenen kategoriler altında gruplandırılan velilerin metaforları sırasıyla açıklanmıştır. Velilerin Covid-19 sürecinde okula yönelik oluşturdukları metaforlara ilişkin kavramsal kategoriler Tablo 10’ da sunulmuştur.

Tablo 12: Velilerin Covid-19 Sürecinde Okula Yönelik Oluşturdukları Metaforlarla İlişkin Kavramsal Kategoriler

Metafor Kategorisi (f:6)	Frekans (N)	%
Eğitimin Önemi	6	26,08
Virüsün Bulaşma Noktası	5	21,73
Güvenilir Yer	4	17,39
Uzaktan Eğitim	4	17,39
Zorunluluk	4	17,39
Toplam	23	100

Tablo 12 incelendiğinde velilerin Covid-19 sürecinde okula yönelik altı farklı kavramsal kategori oluşturdukları görülmüştür. Bu bağlamda velilerin Covid-19 Sürecinde Okula Yönelik üretmiş oldukları metaforların sırasıyla ‘Eğitimin Önemi’, ‘Virüsün Bulaşma Noktası’, ‘Güvenilir Yer’, ‘Uzaktan Eğitim’ ve ‘Zorunluluk’ kategorileri altında gruplandırılarak kategorize edildiği görülmektedir. En yüksek frekansta metafor üretilen kategorinin Eğitimin Önemi kategorisi olduğu anlaşılmıştır. Velilerin Covid-19 sürecinde okula yönelik oluşturmuş oldukları her bir kavramsal kategoride yer alan metaforlar tablolar halinde açıklanmıştır. Veliler tarafından üretilmiş olan her bir metafora ilişkin örnek cümlelere yer verilmiştir.

Eğitimin Önemi

Velilerin oluşturduğu metaforlardan altı tanesi, Covid-19 sürecinde okula yönelik özlemin arttığı, eğitimin kesintiye uğramasıyla öğretimsel bulunuşluğa duyulan ihtiyaca dikkat çekmesiyle ilişkilendirilmiştir. Bu nedenle bu metaforlar Eğitimin önemi kategorisi altında toplanmıştır. Bu kategori altında üretilen metaforların frekans değerleri Tablo 13’te sunulmuştur.

Tablo 13: Eğitimin Önemi

Metafor	Frekans (N)	%	Örnek Alıntı
Boş Bir Sakı	3	30	‘Covid-19 sürecinde okul Boş sakıya benzer; çünkü içini doldurmayı can bitki yetişmez.’(V21)
Yarım Kalmışlık	2	20	‘Covid-19 sürecinde okul Yarım kalmışlığa benzer; çünkü bireyi eğitim tamamlar.’(V11)
Tatil	2	20	‘Covid-19 sürecinde okul Tatile benzer; çünkü öğrenciler okulda değil.’(V24)
Aydınlık	1	10	‘Covid-19 sürecinde okul Aydınlığa benzer; çünkü insanları en başta eğitimsizlik yıkar, eğitim aydınlığa çıkarır.’(V6)
Hayat	1	10	‘Covid-19 sürecinde okul Hayata benzer; çünkü bilmek özgürlüktür seçebilmektir.’(V9)
Eğitimin Yarınlara Umut Olduğu	1	10	‘Covid-19 sürecinde okul Eğitimin yarınlara umutlu olduğuna benzer; çünkü gelecek eğitimle kazanılır.’(V25)
Toplam	10	100	

‘Eğitimin Önemi’ kategorisi altında toplam 10 adet metafor yer almaktadır. Bu kategori altında en çok tekrarlanan metaforlar ‘Boş Bir Saksı’, ‘Yarım Kalmışlık’, ‘Tatil’ şeklindedir.

Virüsün Bulaşma Noktası

Velilerin oluşturduğu metaforlardan beş tanesi, Covid-19 sürecinde okula yönelik virüsün kalabalık alanlarda daha kolay bulaşması niteliğiyle ilişkilendirilmiştir. Bu nedenle bu metaforlar Virüsün Bulaşma Noktası kategorisi altında toplanmıştır. Bu kategori altında üretilen metaforların frekans değerleri Tablo 14’ de sunulmuştur.

Tablo 14: Virüsün Bulaşma Noktası

Metafor	Frekans (N)	%	Örnek Alıntı
Yayılma Noktası	3	42,85	‘Covid-19 sürecinde okul Yayılım noktasına benzer; çünkü ailelerden çocuklara çocuklar da taşıyıcıdır.’ (V12)
Yayılma Alanı	1	14,28	‘Covid-19 sürecinde okul Yayılma alanına benzer; çünkü çok kalabalıktır.’ (V13)
Karmaşa	1	14,28	‘Covid-19 sürecinde okul Tehlikeye benzer; çünkü kalabalık ortamdır.’ (V18)
Tehlike	1	14,28	‘Covid-19 sürecinde okul Tehlikeye benzer; çünkü kalabalık ortamdır.’ (V18)
Boş Bir Yuva	1	14,28	‘Covid-19 sürecinde okul Boş bir yuvaya benzer; çünkü virüs bu ortamda çok çabuk yayılıyor.’ (V19)
Toplam	7	100	

‘Virüsün Bulaşma Noktası’ kategorisi altında toplam yedi adet metafor yer almaktadır. Bu kategori altında en çok tekrarlanan metafor ‘Yayılma Noktası’ şeklindedir. Bu metaforları sırası ile ‘Yayılma Alanı’, ‘Karmaşa, Tehlike’, ‘Boş Bir Yuva’ tanımlamaları yapılmıştır.

Güvenilir Yer

Velilerin oluşturduğu metaforlardan dört tanesi, Covid-19 sürecinde okula yönelik insanların kendini tehlikede hissetmeleri, güvenli olabilecekleri bir yere ihtiyaç duymaları ile ilişkilendirilmiştir. Bu nedenle bu metaforlar Güvenilir Yer kategorisi altında toplanmıştır. Bu kategori altında üretilen metaforların frekans değerleri Tablo15’ te sunulmuştur.

Tablo 15: Güvenilir Yer

Metafor	Frekans (N)	%	Örnek Alıntı
Güvenli Bir Yer	1	25	‘Covid-19 sürecinde okul Güvenilir bir yere benzer; çünkü tüm tedbirler maksimum seviyededir.’ (V2)
Güvenli Bir Alan	1	25	‘Covid-19 sürecinde okul Hastaneye benzer; çünkü tedbirleriyle bize daha güvenilir ortam oluşturur.’ (V4)
Aile	1	25	‘Covid-19 sürecinde okul Güvenli bir alana benzer; çünkü en güvenli alanlardandır.’ (V5)
Hastane	1	25	‘Covid-19 sürecinde okul Aileye benzer; çünkü en güvenli yerdir.’ (V7)
Toplam	4	100	

‘Güvenilir Yer’ kategorisi altında toplam dört adet metafor yer almaktadır. Bu kategori altındaki metaforlar ‘Güvenli Bir Yer’, ‘Güvenli Bir Alan’, ‘Aile’, ‘Hastane’ şeklindedir.

Uzaktan Eğitim

Velilerin oluşturduğu metaforlardan dört tanesi, Covid-19 sürecinde okula yönelik yüz yüze eğitime olan özlemle ilişkilendirilmiştir. Bu nedenle bu metaforlar Uzaktan Eğitim kategorisi altında toplanmıştır. Bu kategori altında üretilen metaforların frekans değerleri Tablo 16’da sunulmuştur.

Tablo 16: Uzaktan Eğitim

Metafor	Frekans (N)	%	Örnek Alıntı
Hiçbir şey	1	25	‘Covid-19 sürecinde okul Hiçbir şeye benzemiyor; çünkü uzaktan eğitim etkisizdir.’ (V15)
Ev	1	25	‘Covid-19 sürecinde okul Eve benzer; çünkü evde eğitim yapıyoruz.’ (V20)
Sıkıntılı Bir Dönem	1	25	‘Covid-19 sürecinde okul Sıkıntılı bir döneme benzer; çünkü evde eğitim zordur.’ (V28)
Boşluk	1	25	‘Covid-19 sürecinde okul Boşluğa benzer; öğrencisiz okul boştur.’ (V1)
Toplam	4	100	

Uzaktan Eğitim kategorisi altında toplam dört adet metafor yer almaktadır. Bu kategori altındaki metaforlar ‘Hiçbir şey’, ‘Ev’, ‘Sıkıntılı Bir Dönem’, ‘Boşluk’ şeklindedir.

Zorunluluk

Velilerin oluşturduğu metaforlardan dört tanesi, Covid-19 sürecinde okula yönelik istenmeyen ancak yapmak zorunda kalınan durumlarla ilişkilendirilmiştir. Bu nedenle bu metaforlar ‘Zorunluluk’ kategorisi altında toplanmıştır. Bu kategori altında üretilen metaforların frekans değerleri Tablo 17’ de sunulmuştur

Tablo 17: Zorunluluk

Metafor	Frekans (N)	%	Örnek Alıntı
Kırmızı ışık	1	25	‘Covid-19 sürecinde okul Trafikte kırmızı ışığa benzer; çünkü durulması gerekir.’ (V8)
Görüşmek İstemediğin Akraba	1	25	‘Covid-19 sürecinde okul Görüşmek istemediğim akraba ziyaretine benzer; çünkü gitmek zorundasındır ama gitmenin tehlikeli olduğunu bilirsin.’ (V29)
Market	1	25	‘Covid-19 sürecinde okul Market, hastane benzer; çünkü mecburi çıkılır.’ (V10)
Çıkılmaz Sokak	1	25	‘Covid-19 sürecinde okul, Çıkılmaz sokağa benzer; çünkü başı sonu belli değil, okul acildi açılmadı belirsizliklerle geçiyor.’ (V16)
Toplam	4	100	

Uzaktan Eğitim kategorisi altında toplam dört adet metafor yer almaktadır. Bu kategori altındaki metaforlar ‘Kırmızı ışık’, ‘Görüşmek İstemediğin Akraba’, ‘Market’, ‘Çıkılmaz Sokak’ şeklinde oluşmuştur.

Tartışma ve Sonuç

Metafor, bir görüşün kişide ortaya koyduğu etiket, mana veya kavramlarla ilgili sözcüklere bir görüşü anlama ve görme işidir. Kişinin kolayca bir görüşü başka bir görüşle ifade etmesinden daha mühim ve kuvvetli bir bilişsel üretilimdir zira alakalı olduğu görüşe

yönelik içinde barındırdığı özü ve tecrübeleri belirtmek amacıyla kullanılmaktadır (Eraslan, 2011). Metafor analizlerinin zihinsel imgeleri açığa çıkarmak amacıyla araştırmacılar tarafından sıklıkla kullanılmakta olduğu görülmüştür (Polat, Apak ve Akdağ, 2013).

Mart ayı içerisinde ülkemizde ortaya çıkan Covid-19 salgını, beraberinde birçok değişikliği getirmiştir. gündelik yaşam akışını durdurmuş ve toplumu tamamen etkisi altına almıştır. Bu etki ister istemez eğitim alanına da yansımıştır. Birdenbire ortaya çıkan ve hızla yayılım gösteren bu salgın sebebiyle, uzaktan eğitime geçilmesinin eğitim yaşamını etkilemiş olduğu görülmüştür. Yaşanan bu değişiklikler öğrencileri olduğu kadar velileri de etkilemiştir. Bununla beraber çocuklarının bu süreçte evde olması ve zaman yönetiminin veliler tarafından yapılıyor olması, çocukların eğitim sürecine velileri oldukça fazla dahil etmiştir. Dolayısıyla yapılan bu çalışmada velilerin Covid-19 ile ilişkin algıları ve velilerin Covid-19 sürecinde okula ilişkin algıları metaforlar yoluyla incelenmiştir.

Velilerin Covid-19 sürecine yönelik geçerli sayılabilecek 45 metafor üretildiği saptanmıştır. Metafor özelliği göstermeyen 16 adet veri çalışma dışında tutulmuştur. Dolayısıyla çalışmaya katılım sağlayan velilerin %74'ünün Covid-19 salgınına ilişkin algılarını metafor yoluyla açıklayabildiği saptanmıştır. Velileri tarafından üretilen Covid-19 metaforlarının tümünün gerekçeleri incelendiğinde, üretilen metaforların olumsuz nitelikte olduğu görülmüştür. Ortaya çıkan bu salgının veliler üzerinde olumsuz etki oluşturduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu durumun gerekçesi sürekli olarak medya gündeminde Covid-19 hastalığı nedeniyle yaşanan ölümleri ve artan pozitif vaka sayılarını duyan, çevresinde gören velilerin bu salgını zihinlerinde olumsuz düşünceler ile özdeşleştirmiş olduklarıyla açıklanabilmektedir.

Velilerin verdikleri yanıtlar incelendiğinde toplam 45 metafor içinden Covid-19 algıları en çok Grip, Düşman, Kadın, Zatürre, Zehir, Film Senaryosuna benzetilmiştir. Frekans sıklıklarına ve yüzdelerine bakıldığında metaforların en fazla Ölümcül kategorisi altında toplandığı görülmüştür. Veliler virüsün ölümcül etkisini ön plana çıkararak insanların bu hastalığa yenik düştüğünü ifade etmişlerdir. Görgülü, Arı ve Arslan (2020, s. 518), Ortaokul öğrencilerinin Covid-19'a yönelik metafor algıları araştırmasında bulaşıcılık kategorisi birinci sırada yer alırken, bu çalışmada velilerin oluşturdukları metaforlar incelendiğinde % 24 oranla ölümcül kategorisinin ilk sırada yer aldığı görülmüştür. Mart 2020' de Covid-19, Sars ve Mers hastalıklarının toplamından daha fazla zarara ve ölüme yol açmıştır (Karcıoğlu, 2020). Covid-19 verilerinin derlendiği "Worldometers" internet sitesine göre, Ocak 2021 tarihi itibarıyla dünya genelinde virüs nedeniyle 1 milyon 825 bin 880 kişi hayatını kaybettiğini bildirmişlerdir (Worldometer, 2021). Dolayısıyla velilerin Covid-19'a yönelik üretmiş oldukları metaforların en yüksek yüzdelerine sahip olan Ölümcül kategorisinin desteklenmekte olduğu söylenebilir.

Araştırmada %20 lik bir oranla ikinci sırada yer alan Bulaşıcılık kategorisinde veliler, bu virüsün çok hızlı bulaşıp dur durak bilmeden yayıldığına ve insanlar üzerinde ağır hasarlar bırakarak birçok insanın ölümüne sebep olduğunu belirtmiştir. Covid-19'un en önemli özelliği insandan insana geçiş ile yayılması olmuştur (Karcıoğlu, 2020). Enfekte olmuş bir kişi, virüsü ortalama 2,2 kişiye yaymaktadır (Ak.2020). Araştırmaya katılan veliler tarafından oluşturulan metaforlarda en yüksek frekansa sahip olan ölümcül ve bulaşıcılık kategorileri burada öne çıkmıştır.

Araştırmada hastalıklar kategorisinde veliler Covid-19 hastalığının, insanlarda ateş, öksürük, boğaz ağrısı vb. belirtiler göstermesini dikkate alarak grip, zatürre metaforlarını üretirken, başka hastalıklarla benzer yönlerini belirtmişlerdir. Görgülü Arı ve Arslan (2020), Ortaokul öğrencilerinin Covid-19'a yönelik metafor algıları araştırmasında Covid-19 Sars, Mers virüslerine benzetilen metaforlar dikkat çekmektedir. Bu çalışmada ise Covid-19,

velilerin ürettiği 49 farklı metafordan 13 tanesinde, metaforların %28.8 yüzdelik dilimiyle ilk sırada grip vardır. Hem mevsimsel grip virüsleri (Influenza A ve Infuenza B) hem de coronavirüsler her zaman solunum yolu hastalıklarına neden olan bulaşıcı virüsler olmuşlardır. Covid-19 ciddi vakalarda enfeksiyon, zatürre ağır akut solunum yolu yetmezliğine, hatta ölüme neden olabilir (Ak, 2020). Velilerin Covid-19 hastalığı belirtilerinin grip, zatürre gibi hastalıklarla özdeşirilmesine yönelik olan metaforların doğruluk payı olduğu söylenebilir.

Araştırmada bilinmezlik kategorisinde Covid-19'un görünmediği ve nereden, ne zaman bulaşacağını bilinmediği belirtilmeye çalışılmıştır. Covid-19 ve neden olduğu salgın ile ilgili hala yanıt bekleyen birtakım sorular var. Örneğin belirtiler ortaya çıkmadan önce kişi virüsü başkalarına bulaştırabilir mi? Ya da her vaka eşit derecede bulaşıcı mı, yoksa bazı insanların bulaştırma olasılığı düşükken, diğerlerini süper bulaştırıcı olarak adlandırmak doğru mu? (Ak, 2020). Covid-19'un, benzer pandemi örneklerinden farklı olarak gerek çok hızlı yayılma ve kitlesel insan kayıpları açısından yarattığı/yaratacağı etkinin boyutları, gerekse ulaşımdan iletişime, ekonomiden siyasete, bireysel hak ve özgürlüklerden kamusal hizmetlere kadar tüm alanlarda yol açtığı/açacağı tahribatın boyutları henüz öngörülebilir değildir. (Arslan ve Karagül, 2020, s. 36) Bu doğrultuda velilerin virüs hakkındaki bilgilerin tam olarak ne zaman son bulacağına yönelik ürettikleri metaforların doğrulandığı söylenebilir.

Araştırmada, yaşam düzenini bozma kategorisinde; insanların işsiz kalmaları, yakınlarını kaybetmeleri, dışarı çıkma kısıtlamaları belirtilmiştir. Sağlık bakanlığı ve uzmanları tarafından dışarı çıkılmaması uyarılarının sık sık yapılıyor olması, bazı yaş gruplarına tam olarak yasakların gelmesi Covid-19 salgınının yayılmasını önlemek için alınan tedbirlerdir. Pandemi de yaşanan olumsuz durumlar, kişileri intihara sürüklemiş (Khan, Ratele ve Arendse, 2020) endişelerini arttırmış (Cao vd. , 2020; Rajkumar, 2020) ve daha büyük bir facianın oluşabileceği hissi oluşturmuştur. Oluşan bu durumun sonunda canlılarda (El Maarouf vd., 2020; O'Sullivan,2020) travmatik sorunlar ortaya çıkmıştır (Bozkurt, 2020). Bu doğrultuda velilerin Covid-19 virüsü için ürettikleri olumsuz metaforlar doğrulanmıştır. Araştırmada veliler tarafından Film Senaryosu metaforu üretilmiştir. Covid-19 salgını, sosyal hafızamızda büyük bir yarılmaya yol açmıştır. Çünkü salgının yarattığı atmosferde insanlar, bir yandan yaşadıklarıyla yüzleşerek gerçekler dünyasını kavramaya çalışırken diğer yandan bir simülasyon içerisindeymiş gibi hissetmişlerdir (Karakaş, 2020, s. 552). Yapaylık kategorisinde Covid-19 sürecine 'Film Senaryosu' olarak değerlendirmelerini doğrulamıştır.

Velilerin Covid-19 sürecinde okula yönelik geçerli sayılabilecek 29 metafor üretildiği saptanmıştır. Metafor özelliği göstermeyen 33 adet veri çalışma dışı tutulmuştur. Dolayısıyla çalışmaya katılım sağlayan velilerin %47'sinin Covid-19 sürecinde okula ilişkin algılarının metafor yoluyla açıklayabildikleri söylenilebilir. Veliler arasında Covid-19 sürecinde okul için olumlu yaklaşımlar sergileyenler olduğu gibi çoğunlukla olumsuz metaforlar üretilmiştir. Bu durumun gerekçesi, 12 Mart 2020 de yüz yüze eğitime ara verilerek dijital eğitime geçilmesiyle çocukların bu süreçte evde olması, velilerin uzaktan eğitim sürecine yabancı olmaları ve bu süreci yönetmekte zorlanmaları, uzaktan eğitimde yaşanan aksaklıklar ve çocukları için duydukları gelecek kaygısıyla açıklanabilir.

Araştırmada eğitimin önemi kategorisinde veliler tarafından üretilen metaforlar ile Covid-19 sürecinde okul, eğitimin kendisi olarak değerlendirilmiştir. Eğitimin insan yaşamı için vazgeçilmez olduğu, geleceğin eğitimle belirlenebileceği, eğitimin insanları aydınlığa çıkaracağı belirtilmiştir. Eğitim, bilgi ile etkileşime girerek, öğrenme ve öğretme yoluyla bireysel anlamda yüksek bir yaşam düzeyine ulaşmanın, toplum olarak gelişme ve ilerlemenin başlıca yoludur (Özyılmaz, 2013). Temel eğitim, eğitimin önemli basamaklarından biri

olmuştur. Bu eğitim ile çocuklara, topluma uyum sağlamaları ve yaşamlarını daha iyi bir şekilde sürdürmeleri için gerekli olan temel bilgi ve beceriler kazandırmak hedeflenmiştir (Sarıbaş ve Babadağ, 2015). Eğitim kurumları sadece eğitsel başarı olarak değil; bir bütün olarak fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan öğrenciye katkı sağlamada hassas bir rol almıştır (Türk Tabipler Birliği, 2020). Velilerin ‘Eğitimin Önemi’ kategorisinde oluşturduğu metaforlar burada öne çıkmaktadır. Araştırmada, ‘Virüsün Bulaşma Noktası’ kategorisinde; okul Covid-19 virüsünün çok çabuk yayılabileceği kalabalık bir ortam olarak değerlendirilmiştir. Covid-19 sürecinde grip metaforunu oluşturan velilerinin büyük bir bölümünün Covid-19 sürecinde okulu bulaşma noktası, kalabalık yer olarak değerlendirdiği görülmüştür. Covid-19 pandemisinin duyurulmasından sonra, hastalığın yayılmasında kişilerin aynı ortamda bulunması baş etken olmasından dolayı salgından etkilenen toplumlarda okulların açılmaması ve yüz yüze eğitimin yapılmamasına karar verilmiştir (Türk Tabipler Birliği, 2020). Pandemi ile birlikte tüm dünyada bireylerin yaşantılarında alışlagelmiş olan her şey değişmiş (Zhao, 2020); kısmi ya da tam zamanlı sokağa çıkma yasakları, karantina süreçleri, bireylerin kendilerini yalıtmaları ve fiziki mesafenin korunması gibi tedbirler alınmıştır. Bu tedbirler neticesinde bireyden bireye temasın olma ihtimaline karşın meskenler, okullar ve üniversiteler kapatılmıştır (Bozkurt vd., 2020; Bozkurt ve Sharma, 2020; Doghonadze vd., 2020; Gupta ve Goplani, 2020). Okulların kalabalık alanlar olması göz önünde bulundurulduğunda veliler tarafından üretilen metaforların desteklendiği ortaya çıkmıştır.

Araştırmada ‘Güvenilir Yer’ kategorisinde; velilerin oluşturduğu metaforlarda Covid-19 sürecinde okul tedbirlerin alındığı güvenli bir alan olarak belirtilmiştir. Eğitim kurumları sadece eğitsel başarı olarak değil, bir bütün olarak fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan öğrenciye katkı sağlamada hassas bir rol almıştır. Bunun yanında eğitim kurumları, güvenli eğitim öğretim alanı oluşturup öğrenciler için hazırladıkları okul yemeği programları ile bedensel, sosyal, zihinsel ve davranışsal gelişimlerine yönelik görevlerle önemli bir yer oluşturmuşlardır. Covid-19 pandemisinde el yıkama, temizlik, solunum hijyeni gibi sağlığı koruyacak davranışların ve bilginin önemi değerinin anlaşılması gibi yararlar sağlamıştır. Eğitim kurumları, bu davranışların desteklenmesi ve bilgiye yönelik sağlık kültürünün oluşması açısından çok önemli mekânlardır (Türk Tabipler Birliği, 2020). Veliler çocuklarının okulda güvende olduğunu düşünmektedirler. Bu doğrultuda velilerin okulun güvenli bir yer olduğuna ilişkin üretmiş oldukları metaforların doğrulandığı söylenebilir.

Araştırmada ‘Uzaktan Eğitim’ kategorisinde veliler Covid-19 sürecinde, okulun eve taşındığını ve eğitim sürecinde rollerinin artarak daha önce karşı karşıya gelmedikleri bu durumu yönetirken kaygılandıklarını belirtmişlerdir. Yüz yüze eğitimin olmamasından kaynaklı öğretmen ile öğrenci arasında etkileşimin yeteri kadar sağlanamaması, geri dönütlerin istenilen seviyede olmaması, tecrübe eksikliği, teknolojik terslikler, kabiliyet ve davranış geliştirmede eksik olması gibi sorunlar oluşturmuştur (Bilgiç ve Tüzün, 2015; Bonk, 2001; Chen ve Wang, 2008; Falowo, 2007; Gökçe, 2008; Li, 2009; Şenkal ve Dinçer, 2012; Yenal, 2009). Öğretmen ve öğrencilerde tablet, bilgisayar gibi teknolojik araçların olmaması uzaktan eğitimleri ve eğitimlerde yapılan etkinlikleri sekteye uğratmıştır. Öğrencisinden velisine, öğretmeninden okul yöneticisine kadar herkes uzaktan eğitime hazırlıksız yakalanması teknolojik sorunların oluşmasına neden olmuştur (Akyavuz ve Çakın, 2020). Bu doğrultuda velilerin uzaktan eğitim sürecine yönelik geliştirdikleri etkisizdir metaforu doğruluk gösterdiği görülmüştür.

Araştırmada, ‘Zorunluluk’ kategorisinde; Covid-19 sürecinde okul, istenmediği halde yapılması gereken durumlarla ilişkilendirilmiştir. 12 Ekim 2020’ de yüz yüze eğitime kademeli olarak geçilmesiyle veliler çocuklarını okula gönderme konusunda kararsız kaldıkları metaforlarda bildirilmiştir. Özellikle anne-baba çalışan velilerin çocuklarını, bırakacak yer ve bakabilecek birileri olmadığı için, okula göndermek zorunda oldukları vurgulanmıştır. Bunun yanı sıra çeşitli nedenlerle (internet erişimi, bilgisayar, tablet, telefon yokluğu vb.) uzaktan eğitimden yoksun kalan velilerde Covid-19 sürecinde çocuklarını yüz yüze eğitim için okula gönderdikleri anlaşılmıştır. 14 Aralık 2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kabine Toplantısı sonrasında yapılan açıklamada ‘sağlıklarımıza ve diğer çalışanlarımıza destek olmak amacıyla kamuya ait okul öncesi kurumları, ana sınıfları hariç, faaliyetlerini sürdürebilecektir’ ifadeleri kullanılmıştır. Bu doğrultuda velilerin Covid-19 sürecinde okul için geliştirdikleri metaforlar doğruluk göstermiştir.

Öneriler

Araştırma sonucuna göre Covid-19 hastalığı veliler üzerinde olumsuz algılar oluşturmuş olup velilerin tamamı Covid-19’u ölümcül, bulaşıcı, hasta edici ve yaşam düzenini bozan bir virüs olarak algılamışlardır. Bu durumda öncelikle yapılması gereken, velilerin üzerindeki bu olumsuz etkinin ortadan kaldırılmasıdır. Bu süreçte öğretmenler, velilere bu sürecin geçici olduğunu, gerekli tedbirlerin alınması durumunda salgın sürecinin zarar görmeden atlatılabileceğini video konferans görüşme yöntemi ile görüşmeler yaparak anlatmalıdır.

Veliler Covid-19 salgınına ölümcül ve bulaşıcı özelliklerine göre nitelendirmişlerdir. Velilerde oluşan bu algıyı gidermek amacıyla, velilere alınabilecek basit ama etkili korunma yöntemleri anlatılmalıdır. Özellikle ev misafirliklerinden uzak durulması gerektiği, zorunlu ihtiyaçlar dışında evde kalınmasının gerekliliği, çalışan veliler için de maske kullanımına azami ölçüde dikkat edilmesi ve işten eve dönüşte gerekli hijyen ve temizlik uygulamaları yapılmadan evde temasın önlenmesi gibi basit tedbirler ile salgının bulaşıcı etkisinin en aza indirilebileceği anlatılmalıdır.

Veliler Covid-19 salgınına hastalık özelliği ile ilişkilendirmişlerdir. Velilerde oluşan bu algıyı gidermek amacıyla, bu hastalıkla ilgili vücut direncinin yüksek tutulması, imkanlar dahilinde spor yapılması, beslenme ve uyku düzenine hassasiyet gösterilmesi gibi tedbirler ile hastalığa yakalanma riskinin azaltılabileceği hatta hastalığa yakalanma durumunda da ayakta atlatılabileceği anlatılmalıdır.

Covid-19 salgın sürecinde velilerin okul algısı araştırma sonuçlarına göre veliler salgın sürecinde okula yönelik olumsuz tutumlar oluşturmuş olup velilerin tamamı süreci; eğitimin önemi, virüsün bulaşma noktası, güvenilir yer ve uzaktan eğitim olarak algılamışlardır. Öncelikle yapılması gereken, velilerin üzerindeki bu olumsuz algıların ortadan kaldırılmasıdır. Bu süreçte öğretmenler, velilere bu sürecin geçici olduğunu, salgının biteceğini ve sonrasında çocukların okullarına kavuşacaklarını, okulların daha güvenli olacağını, uzaktan eğitimin sona ereceğini anlatmalıdır.

Veliler Covid-19 salgın sürecinde okul algısını uzaktan eğitim ile ilişkilendirmişlerdir. Velilerde oluşan bu algıyı gidermek için, velilere çocukların öğretim boyutunda herhangi bir sorun yaşamayacaklarını tüm ülkede durumun aynı hatta tüm dünyada aynı şekilde uzaktan eğitim süreci ile eğitim-öğretim faaliyetlerini yürüttüğünü, salgın bittikten sonra gerekli telafi eğitimlerinin de yüz yüze yapılacağını anlatılması gerekmektedir.

Hassasiyet ve kaygı düzeyi yüksek velilerin gerek duyulması halinde okul rehberlik servisi ve rehber öğretmen ile görüşmesi sağlanarak olumsuz algıları yok edilmelidir.

Covid-19 salgınının sadece velileri olumsuz etkilemediği öğrencileri, öğretmenleri, okul idarecileri ve diğer okul çalışanlarını da olumsuz etkilediği düşünülmektedir bu nedenle

belirtilen örneklem gruplarının da dahil edilerek daha kapsamlı yeni çalışmalar yapılmasının katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakçalar

- Ak, Ö. (2020). Küresel kâbus. *Bilim ve Teknik*, 628, 12-27. Erişim adresi: https://bilimteknik.tubitak.gov.tr/system/files/makale/12_soguk.pdf
- Altunel, M. & Özogul, E.T. (2020). Covid-19 SETA Covid-19 virüs dosyaları. Erişim adresi: <https://www.setav.org/koronavirus-covid-19-dosyalari/>
- Akyavuz, K. E., & Murat, Ç. (2020), Covid-19 salgınının eğitime etkisi konusunda okul yöneticilerinin görüşleri. *Turkish Studies*, 15(4), 723-737.
- Arı, A. G. & Arslan, K. (2020),Ortaokul öğrencilerinin covid-19'a yönelik metaforik algıları (Covid-19 perception in middle school student). *Turkish Studies*, 15(6), 503-524.
- Arslan, İ. & Karagül, S. (2020), Küresel bir tehdit (covid-19 salgını) ve değişime yolculuk a global threat (covid-19 pandemic) and the journey to change. *Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (10), 1-36.
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: nitel bir araştırma nasıl yapılır?. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenilirlik ve örneklem büyüklüğü. *Elektronik Dergisi*, 9(1), 23-28. Erişim adres: <http://www.deuhyoedergi.org>
- Bozkurt, A. (2020). Covid-19virüs (covid-19) pandemisi sırasında ilköğretim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik imge ve algıları: Bir metafor analizi, *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 1-23
- Bozkurt, A. (2020). Covid-19virüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *Açık Öğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAD)*, 6(3), 112-142. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1215818>
- Çelik, H., Başer Baykal, N. & Kılıç Memur, H. N. (2020). Nitel veri analizi ve temel ilkeleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi – Journal of Qualitative Research in Education*, 8(1), 379-406. doi:10.14689/issn.2148-2624.1.8c.1s.16m
- Ekici, G (2016). Biyoloji öğretmeni adaylarının mikroskop kavramına ilişkin algılarının belirlenmesi: Bir metafor analizi çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 615-636.
- Eraslan, L. (2011). Sosyolojik metaforlar. *Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*, 27, 1-22.
- Erdem, S. (2020). Tarihteki pandemiler nelerdir? Erişim adres: <https://www.kobiaktuel.com.tr/pandemi-nedir-tarihteki-pandemiler-nelerdir-makale,2764.html>
- Karakaş, M. (2020), Covid-19 salgınının çok boyutlu sosyolojisi ve yeni normal meselesi. *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi*, 40(1), 541–573.
- Karataş, Z. (2020). COVID-19 Pandemisinin toplumsal etkileri, değişim ve güçlenme. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 3-15.

Extended Abstract

Introduction

Increased urbanization and improvements in transportation have led to people having closer relations with each other. It is thought that this convergence in human relations leads to the easier and faster spread of diseases. This spread has brought health and education problems that cannot be produced as fast and straightforward solutions, especially in the case of the first outbreak. Covid-19 virus disease, which first appeared in China, has caused the specified problems.

The new Covid-19 (Covid-19) is a virus, first identified on January 13, 2020, after research in a group of patients in Wuhan Province, China, who developed respiratory symptoms (fever, cough, shortness of breath) in late December. The outbreak was initially detected in the seafood and animal market in this region. It was then transmitted from person to person and spread to other cities in Hubei Province, especially Wuhan and other provinces of the People's Republic of China. Coronaviruses are a large family of viruses that can cause disease in animals or humans. In humans, it has emerged that several Coronaviruses cause respiratory infections, from colds to more severe diseases such as Middle East Respiratory Syndrome (MERS) and Severe Acute Respiratory Syndrome (SARS). The new Covid-19 disease is caused by the SAR-CoV-2 virus (T.R. Ministry of Health, 2020). The first case in Turkey was announced by the Ministry of Health on March 11, 2020. The next day, education was suspended in primary and secondary schools and universities. On March 17, many institutions in different countries started remote working systems. Distance education was started by the Ministry of National Education (MEB) to continue its education activities during the pandemic period in our country.

This research aims to determine the perceptions of the students' parents regarding the Covid-19 process and the concept of school in this process through metaphor analysis research. Research is important for contributing and guiding the creation of literature on Covid-19. In this context, the following questions were sought.

1. What are the perceptions of parents of students regarding Covid-19?
2. What are the school's perceptions of the students' parents during the Covid-19 pandemic?

Method

This study was carried out with a qualitative research model of phenomenology (phenology). Metaphor work is preferred for this purpose. Parents from Sakarya, Samsun, and Van provinces whose children attended public schools have participated in the study. The research was conducted in the first semester of the 2020-2021 academic year, and the age range of the participants varied between 20 and 50. The children of the participants are at different class levels from first to fourth grade. Participants supported the study from eight different elementary schools. In this study, the data were collected by the metaphor form of expressing opinions consisting of semi-structured questions prepared by the researchers.

This study has been made separately for its forms. "Covid-19 is similar to..... Because....." and "School during Covid-19 is similar to Because". The numerical data found as a result were as follows: 52 out of 56 metaphors were agreed, and four were not. $[52/ (52 + 4) \times 100 = 92.90\%]$ In the second form, 37 metaphors were found that could be considered valid.

Of these, 30 were agreed, while seven were not. [$30 / (30 + 7) \times 100 = 81.10\%$]. Reliability is provided for both forms because the value that should be at least 80 is provided. Covid-19 virus metaphors were collected in six categories, while school-related metaphors were collected and interpreted in five categories during the Covid-19 virus process.

The 26 different metaphors produced by parents against the Covid-19 pandemic were examined in a total of 6 categories. These categories are; 'Deadly', 'Disease', 'Contagion', 'Obscurity', 'Disrupting The Order of Life' and 'Artificiality'.

Results

Seven of the metaphors created by parents have been associated with the lethality of the Covid-19 pandemic. (Fatal) Five of the metaphors created by parents have been associated with the easy spread and contagion of the Covid-19 pandemic. (Contagion) Four of the metaphors created by parents have been associated with the characteristics of the Covid-19 pandemic having similar effects to other diseases. (Diseases) Four of the metaphors created by parents have been associated with the characteristics of the Covid-19 epidemic has been associated with the characteristics of the virus not being visible and not knowing where and when it will be encountered. (Obscurity) Four of the metaphors created by parents have been associated with the nature of the Covid-19 pandemic, which has forced people to change the way they live. (Disrupting the Order of Life) One of the metaphors created by parents has been associated with the nature of the Covid-19 pandemic, which is the occurrence of extraordinary events. (Artificiality)

The metaphors that parents produced against school during the Covid 19 process are as follows: 'Importance of Education,' 'Infection Point of the Virus,' 'Safe Place,' 'Distance Education' and 'Obligation'; categories were obtained from 23 different metaphors.

There are a total of 10 metaphors under the Importance of Education category. The most repeated metaphors under this category are 'An Empty Pot (f:3, 30%)', 'Unfinished (f:2, %20)', 'Holiday (f:2, 20%)'. There are 7 metaphors in total under the category of Contagion Point of the Virus. The most repeated metaphor under this category is 'Spread Point (f:3, 42.85%)'. These metaphors were defined as Spanning Area, Confusion, Danger, An Empty Nest (f:1 14.28%). There are a total of 4 metaphors under the 'Safe Place' category. Metaphors under this category are 'A Safe Place (f:1, %25%)', 'A Safe Space (f:1, %25%)', 'Family (f:1, %25%)', 'Hospital (f:1, 25%)'. There are 4 metaphors under the Distance Education category. Metaphors under this category are 'Nothing (f:1, 25%)', 'House (f:1, %25%)', 'A Troubled Period (f:1, 25%)', 'Emptiness (f:1, 25%)'. There are 4 metaphors under the Distance Education category. The metaphors under this category are 'Red light (f:1, 25%)', 'Relative You Do Not Want to Meet (f:1, 25%)', 'Market (f:1, %25%)', 'Dead End Street (f:1, 25%)'.

Conclusion

According to the research results, Covid-19 disease has created negative perceptions on parents; All of the parents perceived Covid-19 as a deadly, contagious, sickening, and disruptive virus. In this case, the first thing to do is to eliminate this negative effect on the parents. In this process, teachers should explain to the parents that this process is temporary and that the epidemic process can be overcome without harm if necessary precautions are taken by holding meetings with the video conference method. The Covid-19 outbreak does not only negatively affect parents; It is thought that it has a negative impact on students,

teachers, school administrators, and other school personnel. Therefore, it is thought that more comprehensive studies will contribute to the inclusion of the specified sample groups.